PRÀCTIQUES DE LLENGUA

Marisa Bolta
Alexandre Berenguer

5

Barbaritats i barbarismes
(Qüestions de morfosintaxi i lèxic)

1. Articles

1.- Observa les frases següents i subratlla els dies de la setmana:

– Els italians votaran diumenge que ve.
– El dimarts 20 de maig es disputarà la final.
– El govern es va reunir dijous passat.
– Els dijous hi ha mercat a la plaça.

> – No posem article davant del dia de la setmana que acaba de passar o que ve. En els altres casos, sí que en posem.

2.- Ompli, si cal, els buits:

– Avui és dimarts. A la nit aniré a veure Joan, tal com vam acordar ____ diumenge passat. Parlarem de la boda de Sílvia i Ramon, que serà ____ dissabte 21 de maig. En acabant, decidirem què farem _____ divendres a la nit.

3.- Des de Peníscola, on passes l'estiu, escrius al teu amic Carles el dia quinze de juliol. Col·loca, si cal, l'article en els espais buits.

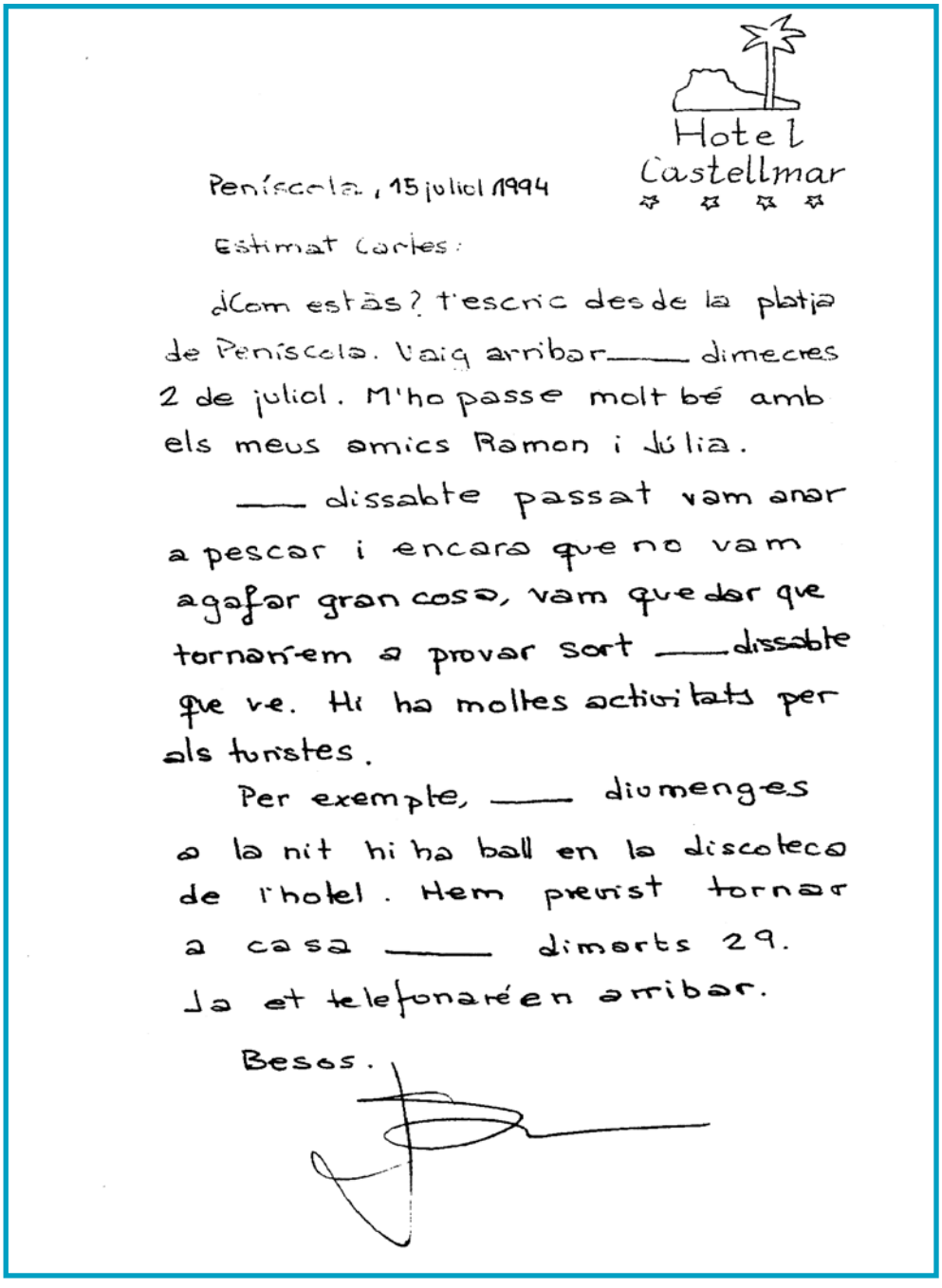

Hotel Castellmar

Peníscola, 15 juliol 1994

Estimat Carles:

¿Com estàs? t'escric des de la platja de Peníscola. Vaig arribar ____ dimecres 2 de juliol. M'ho passe molt bé amb els meus amics Ramon i Júlia.

____ dissabte passat vam anar a pescar i encara que no vam agafar gran cosa, vam quedar que tornaríem a provar sort ____ dissabte que ve. Hi ha moltes activitats per als turistes.

Per exemple, ____ diumenges a la nit hi ha ball en la discoteca de l'hotel. Hem previst tornar a casa ____ dimarts 29.

Ja et telefonaré en arribar.

Besos.

2. Pronoms relatius

1.- Relaciona amb fletxes un element de cada columna per completar una frase:

El cinema	de qui/del qual	visc projecta cinema en versió original.
Les mesures	de què/de la qual	protesten són econòmiques.
El cotxe	amb qui	he vingut no és meu.
El xic	amb què	et parle és el meu germà.
La pel·lícula	prop del qual	parlàvem ahir ha guanyat un premi.
La persona	contra les quals	més m'agrada viatjar és ella.

2.- Observa les combinacions que has fet anteriorment amb preposicions i relatius i completa les regles següents:

– Després de preposicions febles (*a, amb, de*) podem posar el relatiu ___ per a persona o ___ per a cosa, o bé el relatiu EL ___, ELS ___, LA ___, LES ___.

– Després de preposicions fortes o de locucions prepositives (*contra, prop de, etc.*) només podem posar el relatiu ___.

3.- Uneix les dues frases en una sola, com a l'exemple:

– El president es va referir al colp d'estat + Es va pronunciar contra aquest colp.
– El president es va referir al colp d'estat contra el qual es va pronunciar.

– L'Ajuntament ha decidit enderrocar el pont vell.
– Moltes persones viuen sota aquest pont.
– L'Ajuntament ha decidit enderrocar el pont vell, _____ viuen moltes persones.

– S'ha pres el treball amb interés.
– Aquest interés m'agrada molt.
– L'interés _____ s'ha pres el treball m'agrada molt.

– Els informes li arribaran demà.
– M'he referit a aquests informes fa un moment.
– Els informes, _____ m'he referit fa un moment, li arribaran demà.

– Joan és un famós advocat.
– Li he parlat sovint d'ell.
– Joan, _____ li he parlat sovint, és un famós advocat.

4.- Observa les frases següents i subratlla el relatiu neutre.

– Demà no hi ha escola, | cosa que / la qual cosa | entusiasma els xiquets.
– Demà no hi ha escola, de la qual cosa m'alegre molt.
– Demà no hi ha escola, per la qual cosa tampoc no hi haurà servei d'autobús.

> – El relatiu neutre pot ser COSA QUE o LA QUAL COSA. Si usem LA QUAL COSA, el podem combinar amb preposicions.

5.- Escriu el relatiu neutre en els buits. Algunes frases admeten més d'una possibilitat.

– M'han regalat llibres, la qual cosa/cosa que m'encanta.
– L'empresa ha sancionat un company, _____ els sindicats han convocat vaga.
– Hem guanyat el juí, _____ tinc el gust d'anunciar-vos.
– Ha aprovat les oposicions, _____ ja pot sentir-se satisfeta.
– Finalment, ha cobrat els endarreriments, _____ ja no confiava.
– Joan, _____ li he parlat sovint, és un famós advocat.

3. Expressió de la causa

1.- En aquesta sopa de lletres hi ha quatre conjuncions que serveixen per a expressar la causa. Troba-les i col·loca-les en els buits de les frases.

E	C	J	U	R	B	P	I
P	A	O	U	R	O	E	P
P	I	L	M	T	R	R	J
T	I	F	E	Q	O	Q	A
R	E	O	P	I	U	U	Q
U	T	E	V	M	I	E	U
A	C	A	U	S	A	D	E

– _____ hem arribat tard, ja no queden taules lliures.
– La carretera està tallada _____ la neu.
– No vol vindre _____ està cansada.
– Els alumnes renuncien al viatge _____ no tenen prou diners.

2.- Tenint en compte que DEGUT A i POSAT QUE són incorrectes per a expressar la causa, escriu C (correcta) o I (incorrecta) darrere de les frases següents. Si és incorrecta, torna a escriure-la bé:

– Degut a la neu, s'ha suspés el partit. __I__
– No ha viscut mai tranquil, sempre ha degut diners a algú. ___
– El comité convocarà vaga posat que no hi ha hagut acord. ___
– Posat que vingues, soparem junts. ___

_____

_____

_____

_____

_____

– DEGUT és correcte com a participi del verb *deure*, no per a introduir una causa.
– POSAT QUE té valor condicional, no causal.

4. Expressió de la condició

1.- L'alcalde convoca oposicions municipals per mitjà d'un edicte singular. En l'esborrany de la convocatòria hem detectat algunes errades que afecten l'expressió de la condició. Corregeix-la, elegint les conjuncions d'entre les que segueixen: SEMPRE QUE, SI, LLEVAT QUE, EXCEPTE QUE, SI NO, EN CAS CONTRARI.

ESBORRANY DEL BAN 4.721.

El senyor Alcalde-president fa saber:

Que per a presentar-se a l'oposició d'agranador municipal cal ser una persona madura i ~~posit~~ responsable. De no tindre fets els 30 anys l'aspirant haurà de vindre acompanyat del pare o de la mare. Del contrari no serà admés a la prova eliminatòria. El dia de l'examen, i a no ser que ploga, haurà d'agranar 5 quilòmetres de carrer en un màxim de 48 minuts. Si supera aquesta prova, i sempre i quan complisca els altres requisits, tindrà l'honor d'ingressar en la Reial Plantilla d'Agranadors Municipals.

2.- Ara et toca a tu comunicar a un amic els requisits per a ser un cambrer municipal. Completa el text amb les expressions de la condició: LLEVAT QUE, SI, SI NO, SEMPRE QUE, EN CAS CONTRARI.

Estimat Pau,

T'escric per dir-te que el senyor alcalde ha convocat una plaça de cambrer municipal. A l'oposició es pot presentar qualsevol persona, _____ complisca les condicions següents: ha de parlar valencià, _____ no cal ni que es presente. Un altre requisit és que ha de saber preparar el café amb llet al gust de l'alcalde. _____ no sap, li ho pot consultar a Karlos Arguiñano. També és important que li done sempre la raó a l'alcalde. _____, quedarà eliminat al primer retruc. També seran eliminats els aspirants que esternuden, _____ demostres que es tracta d'una al·lèrgia incurable, els que riuen quan no toca i, evidentment, els que caiguen malament a l'alcalde. Anima't, que la plaça és teua.

Una abraçada,

5. Expressió de la conseqüència

1.- Ompli els espais buits de les frases següents amb les conjuncions PER TANT, DE MANERA QUE, DONCS I AIXÍ QUE

– Maria ha decidit no veure't més, _____ no cal que insistisques.
– _____ no podràs vindre a la festa?
– Això és tot: _____ tornem la connexió als estudis centrals.
– No han anat al cinema, _____ deuen ser al bar.
– No crec que la trobes ara a casa, _____ no cal que telefones.

> – Expressem la conseqüència amb les conjuncions DONCS, DE MANERA QUE, PER TANT.

2.- Observa les frases següents:

El director ens vol vore | AIXÍ QUE / QUAN / TOT JUST | arribem a l'institut.

El director ens vol vore, DE MANERA que hem d'anar a l'institut.

> – AIXÍ QUE té valor temporal (QUAN, TOT JUST...) i valor de conseqüència i recapitulació (DE MANERA, PER TANT...).

Ompli els buits amb AIXÍ QUE i DE MANERA QUE.

– _____ tornes, parlarem.
– Tornarem tard: _____ no cal que ens esperes.
– Telefona'm _____ sàpigues la nota.
– Començaren a treballar _____ tinguem tot el material.
– És menester aprovar l'examen: _____ espavila't i estudia.

3.- Ara bé, recorda que no usem el gerundi amb valor de conseqüència o de posterioritat. Tenint en compte això, escriu C (correcta) o I (incorrecta) darrere de les frases següents, i torna a escriure amb les correccions adients les frases incorrectes.

– Posant fi a la teua relació amb Marc, has demostrat ser una dona madura. C
– Els mandataris han signat l'alto el foc, posant fi a la guerra. ___
– M'agrada adormir-me escoltant la ràdio. ___
– Va perdre la confiança en nosaltres, escoltant només els aduladors. ___
– Canviant de feina, trobaràs nous companys. ___
– Tingué problemes amb l'empresa, canviant de feina al poc de temps. ___